

Cena klimatske politike

U utrobi Zemlje ostaće 82% rezervi uglja, 49% gasa i 33% nafte?

Eni: Nulta emisija CO₂ iz upstreama do 2030.

Big Oil preuzima i elektroenergetsku privredu

Norveški fond zadao težak udarac nafti

Baku: Moskva i Rijad podeljeni oko buduće strategije OPEC+

Otkazan aprilski sastanak OPEC+

Rafinerije se pripremaju za istorijsku zamenu brodskih goriva

Kolosi sa Wall Street-a očekuju nastavak rasta cena nafte

Spojeni podmorski i kopneni segmenti gasovoda Turski tok

Dve ponude za gradnju kokinga u Rafineriji Rijeka

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Otkazan aprilski sastanak OPEC+ ..... [OVDE](#)
- Baku: Moskva i Rijad podeljeni oko buduće strategije OPEC+ ..... [OVDE](#)
- Rafinerije se pripremaju za istorijsku zamenu brodskih goriva ..... [OVDE](#)
- Predstoji rast cena niskosumpornih goriva ..... [OVDE](#)
- Exxon pred zabranom ulaska u Evropski parlament? ..... [OVDE](#)
- Eni: Nulta emisija CO2 iz upstreama do 2030. ..... [OVDE](#)
- Kolosi sa Wall Street-a očekuju nastavak rasta cena nafte ..... [OVDE](#)
- Putin u Kremlju razgovarao sa čelnicima BP-a i vodećih svetskih trgovaca naftom ..... [OVDE](#)
- Big Oil preuzima i elektroenergetsku privredu ..... [OVDE](#)
- Norveški fond zadao težak udarac nafti ..... [OVDE](#)
- Smanjena primanja čelnika Totala ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene sirove nafte BRENT..... [OVDE](#)

GAS:

- „Snaga Sibira“ tri meseca ranije počinje isporuke gasa u Kinu ..... [OVDE](#)
- Saudi Aramco pred ulaskom u Novatekov projekat Arctic LNG 2 ..... [OVDE](#)
- Spojeni podmorski i kopneni segmenti gasovoda Turski tok ..... [OVDE](#)
- Lukoil pregovara o udelu u ogromnom azerbejdžanskom gasnom polju ..... [OVDE](#)

REGION:

- Dve ponude za gradnju kokinga u Rafineriji Rijeka..... [OVDE](#)
- Hrvatska: Cena benzina probila granicu od deset kuna ..... [OVDE](#)
- INA značajno podigla dividendu ..... [OVDE](#)
- Ulazak BiH u STO blokiran zbog Brodske rafinerije? ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu..... [OVDE](#)
-

Crude Oil Brent March 22 2019 0710 GMT - \$67.90 [Livecharts.co.uk](https://www.livecharts.co.uk)

Baku: Moskva i Rijad podeljeni oko buduće strategije OPEC+

BAKU - OPEC+ partnerstvo pokazalo je dodatne znakove neslaganja nakon što je Rusija izvršila pritisak na grupu pod vodstvom Saudijske Arabije da odloži odluku o nastavku strategije smanjenja proizvodnje nafte. Neočekivana preporuka da se otkazuje zakazani sastanak sledećeg meseca znači da grupa verovatno neće odlučiti da li će produžiti ograničenja snabdevanja do kraja juna, samo nekoliko dana pre isteka roka, piše **Bloomberg**.

Otkazan aprilski sastanak OPEC+

BAKU – OPEC i drugi veliki proizvođači nafte iz tzv. ad hoc koalicije OPEC+, odlučili su u ponedeljak da otkazuju sastanak planiran za april, što ostavlja na snazi njihov postojeći dogovor o smanjenju proizvodnje nafte do najranije redovnog junskog ministarskog sastanka.

„Grupa odlaže sa odlukom o daljoj strategiji, jer očekuje da naftno tržište ostane sa viškom ponude u prvoj polovini ove godine“, rekao je neformalni lider OPEC-a, ministar energije Saudijske Arabije Halid al Falih na sastanku komiteta za nadzor sprovođenja OPEC+ dogovora, u Bakuu.

Na razgovorima u Bakuu, u Azerbejdžanu, u ponedeljak ruski ministar energetike Aleksandar Novak je ubedio komitet koji nadgleda rezove proizvodnje da je zakazani sastanak za april prerano za odluku o produženju politike proizvodnog reza.

Rijadu treba barrel od 95 dolara, a Rusiji dovoljno 40 dolara

Za sada se OPEC+ strategija pokazala uspešno, jer su cene Brenta ojačale za 25 posto. Ipak, otkazivanje aprilskega sastanka posmatrači tumače kao novu u nizu nesuglasica između dve najveće i najmoćnije članice 24-člane koalicije. Saudijska Arabija mora svoju naftu prodati za 95 dolara po barelu kako bi pokrila budžetske rashode ove godine. Rusija je otpornija, sa raznovrsnjom industrijskom bazom i „jeftinijom“ državom, pa je njen budžet za 2019. baziran na barelu od 40 dolara. "Trenutno je cena prihvatljiva svim stranama, kako potrošačima tako i proizvođačima", rekao je Novak u intervjuu za televiziju Bloomberg u nedelju. „Nesigurnosti, uključujući fluktuacije u venecuelanskoj proizvodnji, otežavaju da se kaže koje korake grupa treba da preduzme u drugoj polovini godine“, dodao je on.

To je u suprotnosti sa porukom Al-Faliha, koji je na konferenciji za novinare u Bakuu rekao da posao rebalansiranja tržišta nafte nije ni blizu kraja, jer su američke zalihe znatno iznad normalnih nivoa. Kraljevina će do kraja aprila nastaviti da seče dublje nego što je predviđeno sporazumom,“ rekao je on.

"Saudijci neće učiniti ništa jednostrano, jer Rusija predstavlja najveće zemlje koje nisu članice OPEC-a. Događaji u Bakuu sigurno nisu znak završetka OPEC + sporazuma ili saudijsko-ruskog partnerstva, "ali sada ima puno neizvesnosti" i svi u grupi kupuju vreme, rekao je za televiziju Bloomberg Amrita Sen, glavni analitičar nafte u kompaniji Energy Aspects Ltd.

G-DRIVE FUEL

100
OKTANA

MOĆNA TRANSFORMACIJA

POVEĆANJE SNAGE MOTORA DO 7%

POBOLJŠANA DINAMIKA UBRZANJA DO 10%

SMANJENJE NASLAGA NEČISTOĆA NA MOTORU DO 6 PUTA

NAJBOLJE JE
PRED VAMA

PETROL STATIONS
GAZPROM

Rafinerije se pripremaju za istorijsku zamenu brodskih goriva

LONDON – Evropske rafinerije smanjuju obim planiranih remonata za kasnije ove godine u očekivanju porasta potražnje i veće profitne marže dok se brodarska industrija sprema za istorijsku zamenu goriva u brodskom saobraćaju.

Rafinerije na Mediteranu i severozapadnoj Evropi organizovale su se tako da od septembra do novembra remontuju 60% manje kapaciteta nego godinu dana ranije, kažu podaci koje je prikupio **Bloomberg**.

Predstoji rast cena niskosumpornih goriva

LONDON - Prema predviđanju Međunarodne agencije za energiju, IEA, očekuje se rast cena niskosumpornih destilisanih goriva kao što je MGO (marine gas oil s manje od 0,10% sumpora m/m) i niskosumporni dizel. Očekuje se da će te ekološke mere modernim rafinerijama povećati dobit, posebno u drugoj polovini 2019. godine, kada će nova regulativa "početi da deluje", piše **Bloomberg**

Do sada je planirano da evropske rafinerije nafte zaustave preradu nekih 520.000 barela dnevno (bd) od septembra do novembra, pokazuju podaci Bloomberga. To je manje od pola u odnosu na 1,3 miliona bd koliko je iznosio zastoj u preradi u istom razdoblju prošle godine - uključujući planirane i neplanirane remonte.

Veliko aktiviranje rafinerijskih kapaciteta u inače sezoni manje potrošnje goriva je odgovor na uvođenje pravila za smanjenje emisija sumpora iz brodarstva od januara 2020.

Eni: Nulta emisija CO2 iz upstreama do 2030.

MILANO - Italijanski Eni objavio je planove za totalnu dekarbonizaciju svog sektora istraživanja i razvoja nafte i gasa, delom i sa spektakularno smisljenim marketinškim potezom - sadnjom 20 miliona hektara šuma u Africi.

Ovo je najnoviji primer poteza koje po pravilu evropske velike naftne kompanije sprovode da bi se prilagodile zaoštravanju klimatske regulative, a ujedno i odgovorile na pritiske ekologa u cilju postepenog eliminisanja fosilnih goriva kao izvora energije.

"Naš cilj je postići nulti nivo emisija u poslovanju upstreama do 2030. godine", izjavio je glavni izvršni direktor Claudio Descalzi u ažuriranoj strategiji kompanije, objavljenoj u prošli petak. "To ćemo postići merama smanjenja direktnih emisija CO2 i nadoknaditi preostale emisije upstreama kroz velike šumarske projekte." Šume zasađene u Južnoj Africi, Zimbabveu, Mozambiku i Gani trebale bi do 2030. ukloniti oko 20 miliona tona CO2 godišnje iz atmosfere, smatraju u Eni-ju. Time bi se nadoknadile preostale emisije iz poslovanja firme.

Eni će, inače, potrošiti ove i iduće četiri godine oko milijardu evra na inicijative "kružne (ili cirkularne) ekonomije". Eni ulaze i u transformaciju svojih dveju rafinerija u Italiji - Gela i Venecija – na korišćenje biljnih ulja. Venecijanska rafinerija je ujedno prva rafinerija u svetu koja se sa fosilnih goriva prebacuje u biogoriva.

Bloomberg međutim navodi da Eni, za razliku od evropskih konkurenata Shella i Totala, nije ponudio nikakve planove za smanjivanje emisija iz naftnih derivata koje prodaju potrošačima, što je najveći negativni uzročnici klimatskih promena.

Big Oil preuzima i proizvodnju struje

LONDON - Naftne kompanije žele da postanu veliki proizvođači električne energije, kako bi zadovoljile rastuću potražnju, posebno elektrifikacijom transporta, piše *The Guardian*. Strategija ima smisla, ali će takođe predstavljati izazov za regulatore i rizik za potrošače ako bi se stvorila nova vrsta gigantskih monopolija koji kontrolišu ovaj ključni sektor energetske privrede.

Tu je i pitanje vrednosti uloga akcionara u naftnoj industriji. Mogu li Shell i druge internacionalne naftne kompanije priuštiti sebi povećanje troškova ulaganja u elektrane, a da i dalje održavaju adekvatne nivoje izdataka za svoje konvencionalne sektore nafte i gasa, koji ostaju glavni pokretači profita i prinosa investitora? Pad kapitalnih izdataka u proizvodnji novih izvora nafte označen je kao glavni izazov stabilizaciji cene sirove nafte. Svetu bi moglo biti potrebno barem još 30 miliona novih barela dnevno do 2040. godine kako bi se zadovoljila potražnja, zamenila stara polja i zadržale pristupačne cene. Preusmeravanje kapitala na tržišta električne energije može, u tom kontekstu, biti problem.

Uprkos tome, vodeće naftne kompanije imaju velike planove u novom sektoru, dotle da Shell čak najavljuje namjeru da do 2030. postane čak najveći proizvođač električne energije na svetu. (Vidi *NEDELJA* br. 390) Shell-ova vizija je razumljiva s obzirom na brz rast električnih vozila (EV). S&P Global Platts Analytics predviđa da će plug-in EV-ovi - uključujući i punjive hibride - predstavljati skoro polovinu globalne prodaje automobila do 2040. godine, što će potisnuti potražnju za naftom kao transportnim gorivom i proširiti ulogu elektroenergetskog sektora. Shell je saopštio da planira da izbegne investiranje u konvencionalne prenosne i energetske objekte kako bi se fokusirao na distribuiranu obnovljivu energiju i snabdevanje.

Exxon pred zabranom ulaska u EU parlament?

BRISL – Američki Exxon Mobil odbio je poziv da svedoči pred poslanicima Evropskog parlamenta na sednici u četvrtak, posvećenoj ulozi te vodeće svetske naftne kompanije u izazivanju svetske klimatske krize. Takav stav mogao bi, pišu američke nezavisne online novine *HuffPost*, da rezultira zabranom Exxonu da lobira u vodećoj evropskoj zakonodavnoj instituciji i doda breme na već povelikom broju klimatskih procesa koji se vode u SAD protiv američkog majorsa.

Klimatski dosije Exxon-a otvoren je pre bezmalo četiri godine, kada su obelodanjeni dokumenti koji pokazuju da je kompanija bila svesna posledica sagorevanja fosilnih goriva po zagrevanje planete, pre nego što je počela da finansira kampanju dezinformacija i diskredituje klimatsku nauku, u stilu svojevremenog informacionog rata velikih duvanskih kolosa protiv medicinske nauke.

Prema novim pravilima, Evropski parlament bi mogao zabraniti Exxon Mobilu kontakte u ovoj instituciji i time mogućnost da utiče na donošenje propisa za tržište odakle je 2015. dobijao 14 odsto ukupne proizvodnje nafte i gasa i gde je prošle godine investirao dve milijarde dolara u proširenje nove rafinerije.

HuffPost podseća da je 2017. godine Evropski parlament zabranio agrohemijском gigantu Monsanto pravo lobiranja kada je odbio da svedoči na sednici posvećenoj bezbednosti jednog đubriva koje koristi.

LUKOIL "ECTO Diesel".
Navikni se da budeš snažniji.

PORSCHE

PREPORUČUJE

ecto
DIESEL

LUK
OIL

Norveški fond zadao težak udarac nafti

LONDON – Reagujući na odluku norveškog Suverenog nacionalnog fonda da smanji svoju izloženost deonicama u naftnim kompanijama ([Vidi NEDELJA br. 390](#)), zbog procene da će sa energetskom tranzicijom ka čistim gorivima njihova vrednost opadati, časopis **Nature** ukazuje na opasnost da bi državama s naftnim i gasnim rezervama one mogле postati mrtav kapital ili tzv. *stranded assets*. Računa se kako bi tri četvrтине poznatih rezervi fosilnih goriva mogле ostati pod zemljom. Prema podacima Nature, ostalo bi neupotrebljivo 90% uglja u SAD i Rusiji, 50% gasa i 20% nafte u Rusiji, 60% gasa i 40% nafte na Bliskom istoku, odnosno ukupno u svetu ostalo bi u utrobi Zemlje 82% rezervi uglja, 49% gasa i 33% nafte.

U tom slučaju bi deonice u naftnim kompanijama mogле postati „mehuri“, pa Nature procenjuje da bi do eksplozije toga „mehura ugljovodonika“ moglo doći i mnogo pre 2035. godine, što bi moglo izazvati veću krizu od one iz 2008. nastale eksplozijom „mehura“ s nekretninama u SAD. Donedavno se eksplozija mehura sirovina spominjala samo kao eventualnost, ali odluka Norveškog suverenog fonda pokazuje da ta hipoteza postaje stvarnost.

Smanjena primanja čelnika Totala

PARIZ – Upravni odbor francuskog naftnog majorsa Total predložio je ukupnu kompenzaciju za 2018. za izvršnog direktora Patricka Pouyannea od 3,1 miliona evra, u poređenju sa 3,8 miliona evra koliko je primio u 2017. godini, pokazali su dokumenti kompanije objavljeni u sredu, prenosi **Reuters**.

Ukupna primanja uključuju 1,4 miliona evra fiksne naknade, kao i 2017. godine, ali „samo“ 1,72 miliona godišnje varijabilne naknade, u poređenju s 2,4 miliona u 2017. godini, uz još 69.000 evra u drugim naknadama, pokazali su dokumenti.

Bord kompanije ovo smanjenje objašnjava „primenom kriterijuma zasnovanih na prosečnoj trogodišnjoj promeni neto prihoda Grupe u odnosu na one kod konkurenata“, a ne rezultatima rada izvršnog direktora, koje ocenjuje kao „izuzetne“, imajući u vidu 28-postotni skok dobiti ostvaren u 2018. godini.

Pouyanne je inače u nekoliko navrata govorio da je on najmanje plaćen među šefovima globalnih naftnih kompanija.

Poređenja radi, platni paket za glavnog izvršnog direktora Shella, Ben van Beurdena za 2018. je više nego udvostručen na 20,1 milion evra ([Vidi NEDELJA br. 390](#)), a američki Chevron je saopštio da je njen čelnik Michael Wirth ove godine ostvario pravo na 19 miliona dolara.

Kolosi sa Wall Street-a očekuju nastavak rasta cena nafte

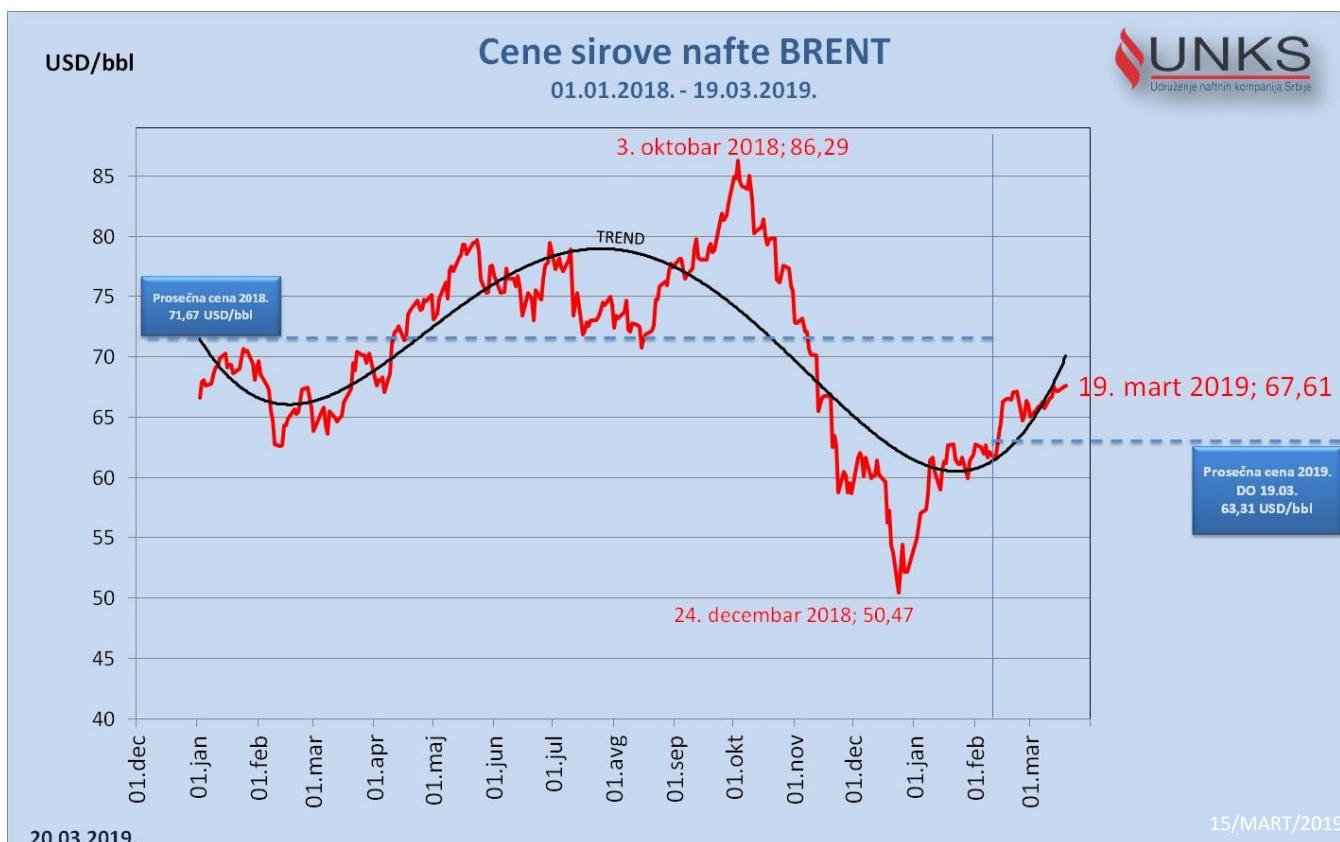
NJUJORK - Cene nafte već su dostigle četvoromesečne maksimume, što je primoralo niz analitičara da preispitaju svoja očekivanja za ovu godinu. "Najnoviji uspon Brent nafte je doveo cene do vrha naše prognoze od 67,5 USD/bbl, tri meseca ranije", piše u analizi Goldman Sachs. Analitičari investicione banke kažu da bi "čvrst rast potražnje" i prekidi u ponudi mogli gurnuti cene do 70 dolara po barelu u bliskoj budućnosti.

Goldman, ipak, kao najveće iznenađenje ističe potražnju. Krajem 2018. i početkom ove godine, cene nafte su pogodile dno, a zabrinutost oko globalne ekonomске stabilnosti dominirala je u analizama. Međutim, za sada je potražnja solidna. U januaru je porasla za 1,55 miliona barela dnevno (mb/d) na godišnjem nivou.

"Rast potrošnje benzina posebno iznenađuje, zahvaljujući niskim cenama, potvrđujući naš stav da je slabost na prelazu godine bila pokrenuta zalihamama", napomenuo je Goldman. Potražnja u Kini raste snažnijom stopom nego što se očekivalo, dok su druga tržišta u očekivanju bolje situacije nego u 2018., obleženoj jakim dolarom, rastućim kamatnim stopama i visokim cenama nafte.

I JPMorgan Chase deli optimizam Goldmana: "S potencijalnim rešavanjem trgovinskog rata između SAD i Kine, cene nafte bi konačno trebale izaći iz uskog raspona trgovanja i biti podržane u vrlo kratkom roku zbog nepropusnosti na strani ponude zasnovane na politici." **OilPrice.com**

Putin u Kremlju razgovarao sa čelnicima BP-a i vodećih svetskih trgovaca naftom

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin susreo se u sredu sa šefovima kompanija Glencore i Vitol, vodećih svetskih trgovaca naftom sa sedištem u Londonu, kao i sa izvršnim direktorom britanskog majorsa BP, nudeći im povoljne uslove za poslovanje, piše **Reuters**.

Sastanak sa grupom britanskih biznismena, među kojima agencija ističe generalne direktore BP-a Roberta Dudleya i Glencore-a Ivana Glasenberga, kao i predsednik Vitola Ian Taylor, Reuters ocenjuje kao neuobičajeno okupljanje nekih od najuticajnijih svetskih energetskih igrača u Kremlju u vreme kada je Rusija pod sankcijama Zapada, uvedenim još 2014. godine, koje uključuju ograničenja u korišćenju nekih finansijskih instrumenata i razvoju nekih vrsta energetskih resursa od strane stranih firmi.

Putin je, u uvodnom izlaganju, pre nego što su se vrata sastanka zatvorila za novinare, rekao da Rusija "čini sve što je neophodno kako bi se strani investitori, naši partneri, prijatelji osećali što ugodnije na ruskom tržištu".

Dudley, nekadašnji šef rusko-britanske kompanije TNK-BP, koju je Rosneft kupio 2013. godine za 55 milijardi dolara, poslednji put se sastao sa Putinom u februaru. BP sada drži 19,75% udela u Rosnefteu, čiji je izvršni direktor Igor Sechin također bio prisutan u sredu.

Glasenberg i Taylor su retki posetnici Kremlja, iako obično prisustvuju ekonomskom forumu u Sankt Peterburgu.

Kremlj u saopštenju citira samo reči Dudleya: „Kao grupa, mi smo zahvalni na prilici da učestvujemo u naporima za obnavljanje poverenja i uzajamno korisnih odnosa između naših dveju zemalja“.

GAS

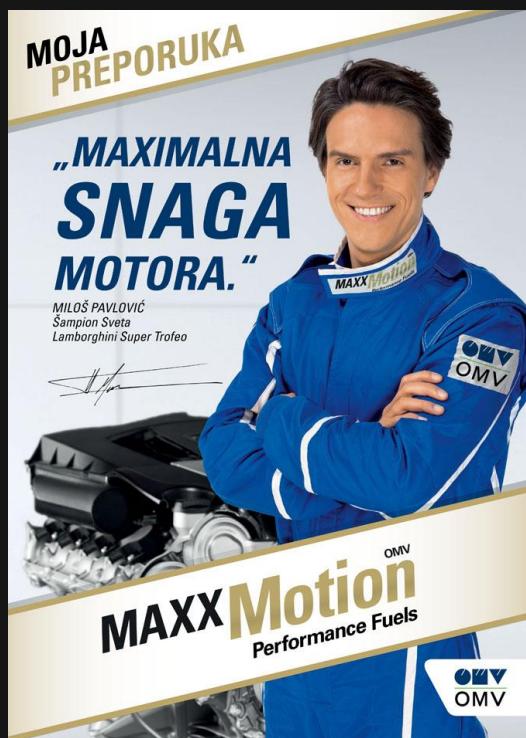
Saudi Aramco pred ulaskom u Novatekov projekat Arctic LNG 2

MOSKVA – Prvi čovek druge najveće ruske gasne kompanije, privatnog Novateka, najavio je da bi uskoro mogao potpisati ugovor sa saudijskim Saudi Aramcom o partnerstvu u mega projektu Arctic LNG 2.

Kako prenosi **Reuters**, Leonid Mihelson je rekao: „Vodimo razgovore sa Saudi Aramcom. Mislim da bi mogli postići nešto konkretno u narednim mesecima“.

Agencija navodi i da je Mihelson rekao da ne očekuje da bi ovaj projekat (zbog dodatne ponude utečnjenog prirodnog gasa) mogao uticati na smanjenje cena LNG-a na svetskom tržištu.

Projekat Arctic LNG 2 imaće kapacitet 19,8 miliona tona, dok se prve isporuke očekuju 2022. - 2023. godine.

„Snaga Sibira“ tri meseca ranije počinje isporuke gasa u Kinu

MOSKVA – Gasprom je objavio da će početi upumpavanje prirodnog gasa u mega gasovod Snaga Sibira, koji ide do Kine, od 1. septembra, umesto kako je ranije planirano od decembra ove godine.

Ruski kolos je saopštio da tokom 2019. planira da uloži oko 2,24 milijarde dolara u taj projekat, što je daleko manji tehnički izazov od ostalih gigantskih projekata koji bi trebalo da budu završeni ove godine: Severni tok 2 i prva cev Turskog toka.

Gasprom i kineski CNPC potpisali su ugovor vredan 400 milijardi dolara za snabdevanje 38 mld m³ gasa godišnje u toku 30 godina kroz naftovod (na slici).

Gaspromov Transgaz Tomsk je saopštio da će isporuke početi sa 5 milijardi kubnih metara godišnje s tim da kroz nekoliko godina transport dostigne puni kapacitet od 38 milijardi kubika godišnje.

Iz Gasproma je saopšteno da je kompanija trenutno u pregovorima o mogućem povećanju snabdevanja gasom preko naftovoda Snaga Sibira, kao i putem novih projekata - Snaga Sibira 2 - i preko Dalekog istoka.

Do sada je izvoz Gasproma bio fokusiran na Evropu, dosegnuvši rekordnih 201,8 milijardi kubnih metara u 2018. godini sa sličnim prognozama za 2019.

Sibirski gasovod otvara Gaspromu ogromno kinesko tržište, i smanjuje ruskom kolosu zavisnost od Evrope sa kojom su odnosi sve više zategnuti, piše **Energy Reporters**. Portal konstatuje da će masivan ulazak na tržište Kine dati Gaspromu veći uticaj u određivanju cena i učiniti Rusiju manje osetljivom na zapadne sankcije.

Lukoil pregovara o udelu u ogromnom azerbejdžanskom gasnom polju

MOSKVA – Lukoil želi udeo od 20% u azerbejdžanskom gasnom projektu Abşeron, objavio je u utorak **Interfax** pozivajući se na izjavu generalnog direktora ruske naftne kompanije Vagita Alekperova.

Partneri u tom eksploataciji polja sa rezervama od 350 milijardi kubika gasa su državna azerbejdžanska naftagasna kompanija SOCAR i francuski Total i GDF Suez.

Alekperov je u ponedeljak o poslovima njegove kompanije u Azerbejdžanu razgovarao sa prvim čovekom SOCAR-a, Rovnagom Abdulajevim (na slici).

Lukoil, inače, radi u naftnom i gasnom sektoru Azerbejdžana od 1994. godine, kada je ušla u svoj prvi projekat van granica Rusije učestvujući u razvoju naftnog polja Azeri-Čirag-Gunašli, jednog od najvećih na području Kaspijskog mora.

Kompanija poseduje udeo od 10 odsto u projektima mega gasnog polja Šah Deniz i u Južnokavkaskom gasovodu, a ima i mrežu benzinskih stanica u toj centralnoazijskoj državi.

Spojeni podmorski i kopneni segmenti gasovoda Turski tok

MOSKVA - Poslednji zajednički spojni i kopneni delovi gasovoda Turski tok su zavareni, javili su ruski mediji, pozivajući se na operatera projekta, kompaniju Južni tok B.V.

Operater je u utorak objavio da događaj predstavlja završetak svih radova na gasnom transportnom sistemu preko Crnog mora.

Tokom tehničke operacije pod nazivom "iznad vode vezana", cev koja leži na dnu Crnog mora i ona položena na kopnu podignute su na posebnoj platformi kako bi ih se povezale u jedan cevovod, navodi se u saopštenju kompanije. Nakon što su linije cevovoda zavarene, podmorski deo je spušten nazad u more na dubinu od 32 metra.

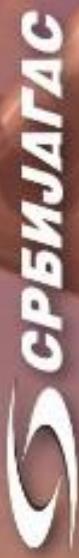

Prva cev Turskog toka, takođe poznatog kao TurkStream, biće spremna za komercijalne operacije krajem 2019. godine, nakon izgradnje terminala u blizini turskog grada Kiyikoy.

Gasovod čine dve linije s ukupnim godišnjim kapacitetom za isporuku 31,5 milijardi kubnih metara prirodnog gasa, prenosi agencija RIA.

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијагас“

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија

Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305

www.srbijagas.com

REGION

INA značajno podigla dividendu

ZAGREB – Uprava i nadzorni odbor Ine usuglasili su predlog da se deoničarima za dividendu isplati 1,25 milijardi kuna (168,5 miliona evra) odnosno 125 kuna (16,8 evra) po akciji, objavila je hrvatska naftna kompanija.

To je znatno veći iznos dividende nego prošle godine, kada je iznosila 81,20 kuna po akciji, odnosno ukupno 812 miliona kuna (oko 110 miliona evra).

Gotovo polovina iznosa predviđenog za dividendu odnosno oko 613,5 miliona kuna pripaše mađarskom MOL-u, koji u Ini ima udio od 49,08 odsto, dok će Republici Hrvatskoj, koja u Ini ima 44,84 odsto vlasništva, ići iznos od 560,4 miliona kuna.

Ostatak od oko 76 miliona kuna ide privatnim i institucionalnim investitorima, koji su vlasnici 6,08 odsto deonica Ine.

Prema podacima iz revidiranih finansijskih izveštaja, neto dobit matične kompanije Ine d.d. lani je iznosila 1,33 milijarde kuna (oko 180 miliona evra), dok je 2017. godine iznosila 1,43 milijarde kuna (193 miliona evra).

Dve ponude za gradnju kokinga u Rafineriji Rijeka

RIJEKA – Rafinerija Rijeka trenutno je u širokom remontu u koji INA Grupa ove godine ulaže 800 miliona kuna (oko 108 miliona evra), sa ciljem povećanja energetske efikasnosti, pouzdanost postrojenja i kvaliteta vazduha. Među projektima koji su trenutno u toku je i 600 miliona kuna vredna izgradnja propan-propilen splitera kojim će rafinerija početi s proizvodnjom sirovina za petrohemiju industriju, tačnije za proizvođače polimera u Mađarskoj, piše *Novi list*.

U nastavku se obavljaju i pripremne radnje za koking postrojenje. Konačna odluka o toj investiciji biće doneta ove godine a pregovori su u toku. S kokerom bi se osim veće efikasnosti prerade povećao i kapacitet prerade s 4 na 4,5 miliona tona godišnje.

Neslužbeno, Novi list doznaje da su pristigle dve ponude za gradnju koking postrojenja vrednog oko 400 miliona evra, a rok za odgovor je maj ove godine. Za vreme prekida proizvodnje u Rijeci derivati se uvoze s mediteranskog tržišta, piše list.

The image shows a close-up view of a complex network of shiny, reflective metal pipes and valves in an industrial setting, likely a refinery or chemical plant. The pipes are polished and curved, reflecting light. In the top left corner, there is a white rectangular logo for 'PETROHEMIJA' featuring a stylized flame icon above the letters 'HIP'.

Proizvodne linije - od početka do kraja

Hrvatska: Cena benzina probila granicu od deset kuna

ZAGREB - Prosečna cena litre benzina od utorka iznosi 10,10 kuna (oko 1,36 evra, ili oko 160 dinara),javlja **SEEBIZ**.

Pre nedelju dana benzin je bio 14 lipa jeftiniji, odnosno koštao je u proseku 9,96 kuna (1,34 evra), kažu podaci Ministarstva privrede te zemlje.

Ovo je, inače, već peta nedelja zaredom da rastu cene benzinskih goriva u Hrvatskoj, i to značajno.

Istovremeno, eurodizel je neznatno pojeftinio u odnosu na prošlu nedelju pa prosečna cena litre tog goriva iznosi 9,82 kune (oko 1,32 evra).

Pojeftinio je i autogas. Prosečan rezervoar od 50 litara tog goriva je od utorka jeftiniji za 7,5 kuna (oko 1 evro).

MITAN OIL

Ulazak BiH u STO blokiran zbog Brodske rafinerije?

SARAJEVO - Marko Đogo, profesor Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu, kaže za radio

Slobodna Evropa da BiH zbog nerešenog pitanja kvaliteta goriva nije uklonila sve prepreke za ulazak u Svetsku trgovinsku organizaciju (STO).

„Ovde se konkretno radi o pitanju kvaliteta tečnih naftnih derivata, odnosno standarda koji će se primenjivati u BiH, gde je naftna industrija nakon rata dugo tavorila i onda su se u jednom trenutku pojavili investitori, u ovom slučaju iz Rusije, koji su obnovili tu proizvodnju ali po nižim standardima u odnosu na one koji važe u većini evropskih zemalja“, navodi Đogo.

„I sada se nalazimo u tom nekom položaju gde je STO, između ostalog, nametnula obavezu da izjednačimo te standarde što ne bi odgovaralo u ovom slučaju lokalnom proizvođaču goriva“.

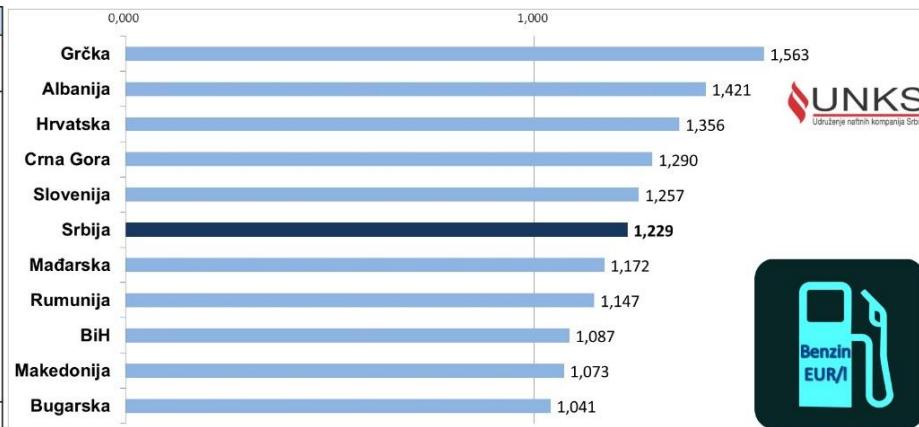
Slobodna Evropa konstatuje da je jasno je da se radi o Brodskoj rafineriji jer je to jedina rafinerija nafte u BiH.

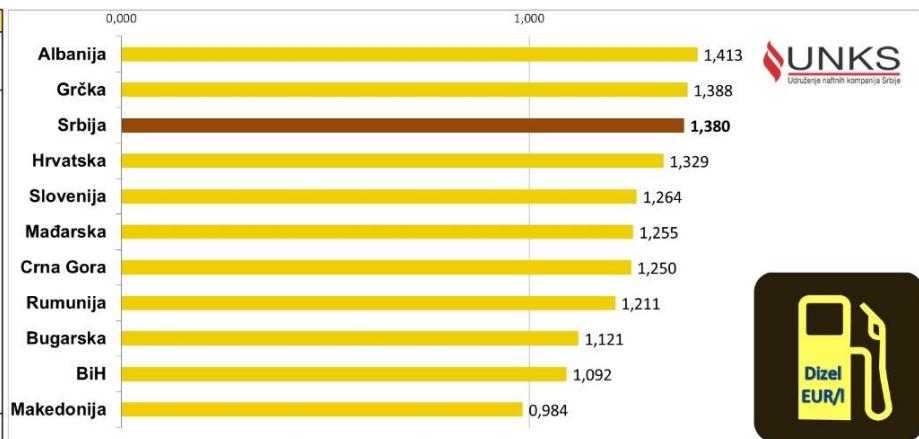

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona
18.03.2019. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

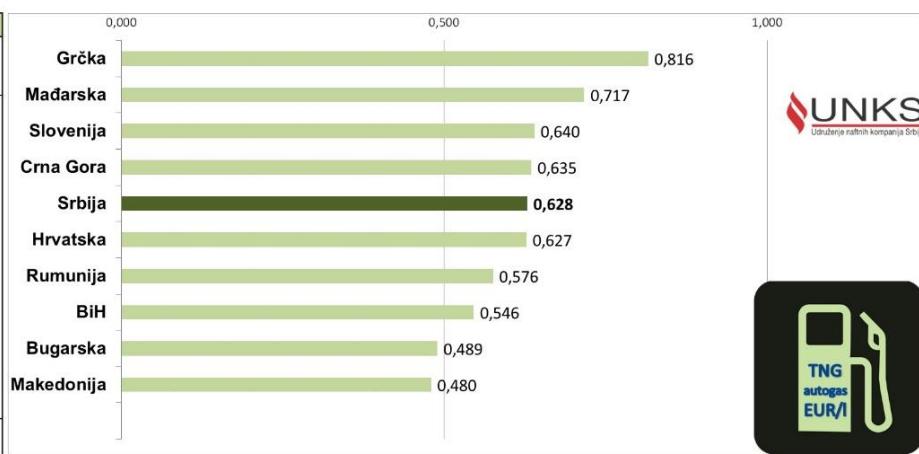
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regionalu
Grčka	1,563	26,09%
Albanija	1,421	14,60%
Hrvatska	1,356	9,38%
Crna Gora	1,290	4,07%
Slovenija	1,257	1,40%
Srbija	1,229	-0,89%
Mađarska	1,172	-5,44%
Rumunija	1,147	-7,43%
BiH	1,087	-12,33%
Makedonija	1,073	-13,42%
Bugarska	1,041	-16,05%
Prosečna cena u regionalu	1,240	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evo dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regionalu
Albanija	1,413	13,54%
Grčka	1,388	11,56%
Srbija	1,380	10,92%
Hrvatska	1,329	6,84%
Slovenija	1,264	1,57%
Mađarska	1,255	0,86%
Crna Gora	1,250	0,47%
Rumunija	1,211	-2,68%
Bugarska	1,121	-9,91%
BiH	1,092	-12,24%
Makedonija	0,984	-20,93%
Prosečna cena u regionalu	1,244	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regionalu
Grčka	0,816	32,59%
Mađarska	0,717	16,53%
Slovenija	0,640	3,96%
Crna Gora	0,635	3,18%
Srbija	0,628	2,11%
Hrvatska	0,627	1,95%
Rumunija	0,576	-6,48%
BiH	0,546	-11,30%
Bugarska	0,489	-20,48%
Makedonija	0,480	-22,05%
Prosečna cena u regionalu	0,615	

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd - - office@unks.rs - - 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave